

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndob/81/2023
Identifikačné číslo spisu:	6123350845
Dátum vydania rozhodnutia:	28.03.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6123350845.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti CityRent, s.r.o., Ľubochnianska 4, Bratislava, IČO: 50 713 477, zastúpenej advokátom JUDr. Andrejom Garom, Štefánikova 14, Bratislava, IČO: 30 850 436, proti žalovanej obchodnej spoločnosti KOOOPERATIVA poisťovňa a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 4 219,13 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 62Cb/49/2023, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

Príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica listom zo dňa 2. októbra 2023 (č.l. 68 spisu) postúpil spor podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o upomínacom konaní“), Mestskému súdu Bratislava III, ako súdu príslušnému na jeho prejednanie podľa Civilného sporového poriadku, nakoľko bol Okresnému súdu Banská Bystrica žalobkyňou v zákonnej lehote doručený návrh na pokračovanie v konaní. O postúpení sporu Okresný súd Banská Bystrica upovedomil strany sporu.

2. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a spor predložil podľa ust. § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti. Nesúhlas s postúpením odôvodnil tým, že predmet sporu sa týka náhrady škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla (v podobe nákladov na prenájom náhradného motorového vozidla), a preto nespadá pod žiadny z prípadov kauzálnej príslušnosti podľa CSP zakladajúci príslušnosť Mestského súdu Bratislava III. Absenciu naplnenia kvalitatívnej stránky pojmu obchodnoprávny spor videl Mestský súd Bratislava III v tom, že sa podľa ust. § 261 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „ObZ“) nejedná o záväzkový vzťah medzi podnikateľmi týkajúci sa ich podnikateľskej činnosti. Za rozhodujúcu považoval Mestský

súd Bratislava III povahu nároku, ktorý je uplatňovaný v súdnom konaní. Dôraz Mestský súd Bratislava III kladol na to, že sa žalobkyňa domáha nároku na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla podľa ust. § 427 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) a zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako singulárny právny nástupca poškodeného, ktorým je fyzická osoba a žalovanou je poisťovateľ škodcu, ktorým bola tiež fyzická osoba. Samotným postúpením pohľadávky z fyzickej osoby - nepodnikateľa na žalobcu, ako obchodnú spoločnosť sa povaha postúpenej pohľadávky (majúcej výlučne občianskoprávny charakter) nemení. Vzhľadom na uvedené Mestský súd Bratislava III vyjadril názor, že ide o nárok občianskoprávny, na ktorého prejednanie je príslušný Mestský súd Bratislava IV, a nie nárok obchodnoprávny, kedy by bola založená kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III, preto Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj ako „upomínací súd“) spor nesprávne postúpil Mestskému súdu Bratislava III.

3. Najvyšší súd, ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní sporu dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci je dôvodný.

4. Z obsahu návrhu na vydanie platobného rozkazu vyplýva, že ide o majetkový spor z titulu žalobkyňou tvrdeného nezákonného krátenia poistného plnenia (náhrady škody v časti nákladov na prenájom náhradného motorového vozidla), na ktoré vznikol poškodenému (fyzickej osobe) nárok v dôsledku škodovej udalosti spôsobenej škodcom poisteným u žalovanej. Náhrada škody, resp. poistné plnenie malo byť v celosti uhradené poškodenému (fyzickej osobe) z povinného zmluvného poistenia škodcu (fyzickej osoby) poisteného u žalovanej. Pohľadávka poškodeného (fyzickej osoby) na náhradu škody voči žalovanej bola v neuhradenej časti (za prenájom náhradného motorového vozidla) predmetom postúpenia na žalobkyňu (prenajímateľa náhradného motorového vozidla), a to zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 21. marca 2023.

5. Upomínací súd vydal v konaní dňa 12. júla 2023 platobný rozkaz č. k. 15Up/1145/2023-27, proti ktorému podala žalovaná dňa 26. júla 2023 odpor v listinnej podobe (č.l. 37 a nasl. spisu). Následne vyzval upomínací súd žalobkyňu prostredníctvom jej právneho zástupcu, aby sa v lehote 15 dní odo dňa doručenia výzvy vyjadrila k podanému odporu a v rovnakej lehote navrhla pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Na výzvu upomínacieho súdu žalobkyňa reagovala podaním zo dňa 22. septembra 2023 (č.l. 54 a nasl.), v ktorom navrhla pokračovať v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa CSP.

6. Podľa ust. § 14 ods. 1 zákona o upomínanom konaní odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril, a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

7. Podľa ust. § 14 ods. 3 zákona o upomínanom konaní, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

8. Podľa ust. § 12 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa ust. § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

10. Podľa ust. § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

11. V danom prípade je žalovanou právnická osoba, ktorá má adresu sídla v obvode Krajského súdu v Bratislave.

12. Podľa ust. § 22 písm. a) CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

13. Podľa ust. § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

14. Podľa ust. § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

15. Podľa ust. § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

16. Podľa ust. § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

17. Preskúmaním predloženého spisového materiálu najvyšší súd zistil, že proti platobnému rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 12. júla 2023 č. k. 15Up/1145/2023-27 podala žalovaná včas odpor. Vo vyjadrení k podanému odporu žalobkyňa navrhla pokračovať v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

18. Nakoľko podaný odpor spĺňal náležitosti potrebné pre jeho vecné prejednanie príslušným súdom podľa CSP v nadväznosti na ustanovenie § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, upomínací súd bol povinný postúpiť vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku.

19. Pozornosť najvyšší súd upriamil na skutočnosť, že v danom prípade je žalobkyňou právnická osoba (prenajímateľ náhradného motorového vozidla) a žalovanou je právnická osoba (poisťovňa). Na žalobkyňu bola zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 21. marca 2023 postúpená pohľadávka poškodeného (fyzickej osoby), ktorú mal voči žalovanej, nakoľko táto predstavovala poisťovňou krátenú časť škody (náklady na prenájom náhradného motorového vozidla) vzniknutej z poistnej udalosti spôsobenej škodcom (fyzickou osobou, ktorá mala uzavretú zmluvu so žalovanou poisťovňou na povinné zmluvné poistenie). Najvyšší súd zastáva názor, že žalobkyňa odvodzuje svoje postavenie od fyzickej osoby, poškodeného, kedy sa povaha záväzku poisťovne z povinného zmluvného poistenia voči poškodenému postúpením pohľadávky a zmenou v osobe veriteľa (z fyzickej osoby na prenajímateľa náhradného motorového vozidla) nemení.

20. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu je dôvodný, pretože za daných skutkových okolností nie je kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III podľa ust. § 22 písm. a) CSP daná. Nakoľko sa nejedná o obchodnoprávny spor, ale občianskoprávny spor príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie predmetného sporu je podľa Civilného sporového poriadku Mestský súd Bratislava IV.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok